

Giovanna Giordano

Esriptora, publica 'Un vol màgic' (L'Altra/Periférica)

Abissínia és un territori paradisiac als ulls de l'escriptora italiana Giovanna Giordano fins que Itàlia decideix envair-la. 'Un vol màgic' és una novel·la d'animals que parlen i meravelles que reivindica la llibertat i el valor de la naturalesa

PERE VIRGILI

“Estic malalta d'optimisme, però no me'n surto a l'hora de contagiar-lo”

◆◆◆◆ Núria Juanico Llumà

La idea de viatge obsessiona des de fa temps l'escriptora Giovanna Giordano (Milà, 1961). Després de voltar pel món durant anys, el 1998 Giordano va agafar bolígraf i llibreta i va escriure a mà *Un vol màgic*, que ella mateixa defineix com la seva “millor novel·la” i que ara arriba en català de la mà de L'Altra Editorial –traduïda per Mercè Ubach– i en castellà amb Periférica i traducció de Celia Filipetto. El llibre relata les aventures d'un jove aviador durant la invasió italiana d'Abissínia. A partir del conflicte, Giordano imagina una Àfrica màgica i poètica amb animals que parlen, dones d'aigua i homes àvids de llibertat.

El 1935 tots els ulls estaven posats en Europa i la imminent Segona Guerra Mundial. La seva novel·la es fixa en l'Àfrica. Per què? Perquè la guerra italiana de l'Àfrica va ser la guerra de l'oblit. Tots estem malalts d'eurocentrisme. Encara ara pensem que el món és Europa, que som l'única civilització possible. És presumptuós i infantil. Hi ha grans civilitzacions al nostre voltant, i l'africana és rica en espiritualitat i fantasia, però alhora és la més oblidada. M'agrada ocupar-me de la realitat que tots obliden.

Per què dedica el llibre al seu pare? A la meva sang i a la meva memòria familiar hi ha una mica d'Àfrica. El

“VIVIM EL DIA A DIA AIXAFATS PER LES NOSTRES PORS I PREOCUPACIONS I NO ENS ADONEM QUE ENS FAN NOSA”

meu avi era diplomàtic i el van enviar a l'Àfrica. Quan va tornar, després de deu anys de separació i de nostàlgia, va explicar al meu pare les històries com Ulisses va explicar les històries al seu fill. Tots els homes i dones són com Ulisses quan marxen de viatge: observen les meravelles d'un territori desconegut i quan tornen a casa ho expliquen.

El seu avi era diplomàtic, però el protagonista de la novel·la és aviador. Per què?

Tinc la necessitat espiritual de ser lleugera. El meu personatge és un home lleuger, que deixa tot el pes a terra i se'n va cap als núvols. Mentalment i espiritualment, tot el que

pesa es pot convertir en una cosa lleugera, però hem de ser-ne conscients per alliberar-nos-en. Vivim el dia a dia aixafats per les nostres pors i preocupacions i no ens adonem que ens fan nosa.

Descriu Abissínia com un paradís que es torna infern quan arriba la guerra.

Aquesta és una tecla sensible. Abissínia, Etiòpia, és un paradís tacat per la guerra, que porta Occident. Al llibre conviuen aquestes dues forces oposades, el paradís i l'infern, que estan en contradicció constant. L'home ha decidit que farà malbé el paradís que tenim a la Terra. Però jo tinc una confiança extrema en la capacitat del paradís per regenerar-se després d'un esdeveniment tan desastrós com la guerra.

Al llibre veiem un viatge geogràfic i introspectiu del protagonista. Per què és important aquesta doble idea?

Hi ha dues idees de viatge: el que fem pel món i el que fem al nostre interior. Els antics, que eren més savis que nosaltres, pensaven que els dos tipus de viatge es podien posar en relació. Plató, Ulisses i el Quixot ho experimentaven de totes dues maneres. Però a la literatura contemporània només hi ha viatges introspectius, basats en l'ego. És molt trist.

La pandèmia pràcticament ha eliminat la possibilitat de viatjar a qualsevol lloc d'un dia per l'altre. La reducció de la vida a dins d'un petit espai és una tragèdia, més que la malaltia. Quan era petita podia anar per tot el món amb el meu passaport. Després es va prohibir viatjar a l'Iran i a l'Iraq, l'Amèrica Llatina i Mèxic es van convertir en perillosos, la Xina es va tancar. Ara el tancament és dramàtic, però aquí entra la meva naturalesa optimista. Pense que això no serà per sempre. Estic malalta d'optimisme, però no me'n surto a l'hora de contagiar-lo.

Les creences tenen un fort component en el llibre, però cada vegada més la nostra societat s'ha allunyat de l'espiritualitat. ¿S'ha perdut la fe?

Quan la Bíblia parla de la pèrdua de fe en Déu, explica com la societat passa a adorar un vedell d'or. Ara aquest vedell són els diners, les coses materials, els telèfons, els aparells tecnològics. Com més diners i objectes té algú, més s'allunya de l'espiritualitat. Pots triar quina fe professes, i actualment hi ha massa persones que estan adorant aquest nou vedell d'or. És com una balança que es desequilibra. I no sé què passarà en un futur, perquè no soc profeta. ◆◆